

ISO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN:

TTIP'ye taraf olamamızın maliyeti yıllık 5 milyar dolar

Istanbul Sanayi Odası (ISO) dünyada sayıları giderek artan bölgesel serbest ticaret anlaşmalarının Türkiye başta olmak üzere ülke ekonomileri için önemini düzenlediği konferansta ele aldı. "Yeni Nesil Ekonomik Diplomasi: Dünyada Artan Bölgesel Serbest Ticaret Anlaşmaları ve TTIP Müzakereleri Konferansı"na **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın evsahipliğinde Avrupa Birliği Bakanı Volkan Bozkır ve Dünya Ticaret Örgütü'nün 2005-2013 döneminde Genel Direktörü olan Pascal Lamy konuşmacı olarak katıldılar.

İş dünyasının yoğun ilgi gösterdiği konferansın açılış konuşmasını yapan Bahçivan, Gümrük Birliği nedeniyle AB'nin imzaladığı her anlaşmanın Türkiye'nin de imzalamaya zorunluluğuna dikkat çekti. Bahçivan, "20'nci yılındaki Gümrük Birliği'nin kapsamının değişen ticari koşullara uygun olarak genişletilmesi gerektiğine inanıyoruz. Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın (TTIP) ivme kazandığı bir süreçte bu öneri son derece önemli. TTIP'ye taraf olamazsak, bunun ülkemize yıllık maliyeti 5 milyar doları bulacak" dedi.

Avrupa Birliği Bakanı Volkan Bozkır da Türkiye'nin, AB ve ABD

arasındaki TTIP'ye taraf olması gerektiğini vurguladı. Türkiye'nin önünde TTIP'nin olası zararlarına karşı iki yöntem olduğunu vurgulayan Bozkır, şunları söyledi:

"Tarım, hizmetler ve kamu alımı henüz Gümrük Birliği'ne dahil değil. Güncelleme ile 150 milyar dolar olan AB ile ticaret hacmimizin 300 milyar dolara çıkma potansiyeli var. TTIP'ye karşı iki yöntemi-miz var. İlki Gümrük Birliği güncellemesinde şu maddenin mutlaka koydurulması; AB eğer üçüncü ülkelerle anlaşma imzalarsa, Türkiye de otomatikman imzalamış sayılacak. Diğer yöntem ise şu; eğer Gümrük Birliği güncellemesi TTIP öncesi olmazsa, TTIP'ye bir madde eklenmesini istiyoruz. O da 'TTIP, Gümrük Birliği'ne üye ülkelere de uygulanır' şeklinde olacak."

Dünya Ticaret Örgütü'nün 2005-2013 döneminde Genel Direktörü Pascal Lamy ise TTIP'nin 5 yıldan önce uygulamaya geçmeyeceğini öngördü. TTIP'nin konularının çoğunluğunun standartlarla ilgili olduğunu anlatan Lamy, böylece AB'deki standartların ABD'de de geçerli olacağını, Türkiye'nin her iki kıta için ayrı standartlara uymak zorunda kalmayacağını ifade etti.

İSTANBUL-DÜNYA

EKONOMİK STRATEJİ

Doç. Dr. Hatice Karahan

hkarahan@setav.org

Dünya Ticaret Örgütü kapsamındaki çok taraflı müzakerelerin takılıp kalması, serbest ticaret anlaşması (STA) furyasına da, hiç şüphesiz bir ivme getirdi. ABD'nin de bu doğrultuda, iki dev stratejik projeye cephe aldığı, malumunuz: Ülkenin mega ticaret ajandasının Asya Pasifik ayağı TPP'de taze imzalar henüz kururken, Atlantik kanadındaki TTIP için ise çabalar sürüyor. Öte yandan, ABD'nin ilgili projelerle sağlı sollu uzandığı ülkelerde bazı kesimlerce yükselen yerli ya da yersiz tepkiler bir yana, anlaşmaların dışında kalan ülkeler de kendilerine yansımaları muhtemel olumsuzluklardan ötürü hayli endişeli...

İşte bu ülkelerden biri de, TTIP

TTIP ve Türkiye

mevzunu kendine dert edinmek durumunda kalan Türkiye. Nitekim ABD-AB arasında bir ekonomik çığır açması planlanan "Transatlantik Ticaret ve Yatırım Öt"üklüğü sonuca ulaşır ve biz bu platforma dâhil olmazsak, Gümrük Birliği (GB) bünyesinde yaşayageldiğimiz asimetrik sorunlara bağlı olarak negatif etkilere maruz kalacağımız aşikâr.

Bu bağlamda, yeni dönemde üzerinde ciddi şekilde durmamızı ve bir diplomasi atağı geliştirmemizi gerektiren söz konusu TTIP oluşumu, geçtiğimiz cumartesi günü **Istanbul Sanayi Odası'nda (İSO)** düzenlenen bir konferansın da ana konusuydu. "Yeni Nesil Ekonomik Diplomasi" temalı ve TTIP odaklı toplantıda konuşan AB Bakanımız Bozku, mega projeye Türkiye'nin entegre olmaması halindeki maliyetlere katlanmanın zor olduğunu vurgularken, bu yıl müzakereleri başlayacak GB güncellemesi sayesinde ilgili risklerin önemli ölçüde pasifize edilebileceğine işaret etti.

Tam bu noktada Bozku'nun, güncellenen, "AB'nin 3. ülkelerle imzalayacağı STA'ların Türkiye'ye de otomatik uygulanacağı" maddesini içereceğini belirtmesi ise mühimdi.

Nitekim bu başarılı olduğu takdirde Türkiye, TTIP hayata geçtiğinde ABD pazarından yansiyacak haksız olumsuzluklardan önemli ölçüde korunmuş olurken, bir yandan da avantajlar elde edebilecek. (Gerçi bu noktada, TTIP kontekstinin bir STA'dan öte olduğuna da parantez açalım.)

Öte yandan, GB güncellemesinin arzu edilen "kapsamlı" ölçekte gerçekleşmesi kritikken, bunun ne hızla yapılacağından da, üzerinde durulması gereken hayati bir nokta olduğuna şüphe yok. Zira GB revizyonunun TTIP'ten önce devreye girebilmesi de, burada kilit rol oynayacak.

Peki, TTIP elini çabuk tutup bizim güncellemeden önce ortaya çıkarsa ne olacak? Haliyle Türkiye, TTIP'e eklemelenememiş olarak maliyetler yaşamaya başlayacak. Bu durumdaki alternatif bir çözüm ise; TTIP anlaşmasına, ortaklığa dâhil olmamızı sağlayan bir madde eklemek olarak dile getiriliyor ancak bunun için özellikle ABD'nin rızası ve TTIP anlaşma içeriğinin buna uyumluluğu gibi temel ve zorlu şartlar var. Ki zaten GB güncellemesinde seri olma gerekliliğinin de, bu yüzden altı çiziliyor. Bununla birlikte, Türkiye-ABD arasında bir

STA imzalamak da elbette masada fakat burada da ABD tarafının ne kadar niyetli olduğu ya da sürecin ne kadar vakit alacağı gibi belirsizlikler var.

Tüm bunlar bir araya geldiğinde çıkan ilk temel sonuç ise, "Hem Avrupa hem de ABD kanatlarında" sıkı bir ekonomi diplomasisi yapmamızı ve zamanla yarışmamızı gerektiren bir sürecin içinde olduğumuz gerçeğidir.

Öte yandan, TTIP'in başarıya ulaşacağı varsayımıyla yola çıkarsak, transatlantik değişimin küresel ticarete esas olarak "düzenleyici" yapısıyla nüfuz edeceğini de özellikle vurgulamak gerekir. Nitekim TTIP, parantezde ima ettiğim üzere; gümrük mevzundan ziyade, Atlantik'in iki yakasındaki standartları bütünleştirerek maliyetleri düşürmeyi amaçlayan özelliğiyle, ekonomik düzeni değiştirmeye aday... Bu gerçek ise; Türkiye'nin de, ticaret unsurlarında bir dönüşüme ve uyuma açık olduğunu sinyallemesinin faydalı olduğuna işaret ediyor. Zira işin içinde bilindik gümrük avantajları mesalesinden çok daha öte durumlar var. Cumartesi günkü konferansın adında geçen "Yeni Nesil" ibaresi de, aslında tam buna işaret ediyordu.

Rakamların dili

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan dünyadaki bölgesel ticaret anlaşmalarının sayısının hızla artarak 500'e yaklaştığına dikkat çekti. Bu sayı 1994 yılında 124 idi.

Zeynep GÖĞÜŞ
zeynepgogus@gazeteyenyuzil.com

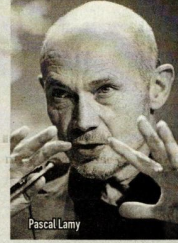
Osmanlı ve Avrupa sergisi

4-7 Mart arasında Tophane-i Amire'de açılacak Osmanlılar ve Avrupalılar Sergisi 500 Yıllık Kültürel ilişkiler Üzerine Düşünmek başlıklı AB projesinin parçası.

AB-ABD Serbest Ticaret Anlaşması'na Türkiye nasıl katılır?

HAVANIN yağmurlu olduğu bir cumartesi sabahı erkenden İstanbul'da Avrupa Birliği konusunda düşünen ve çalışan kim varsa neredeyse tam kadro Odakule'de toplanmalarının sebebi ne olabilir? Daha İstanbul Sanayi Odası'nın merdivenlerinden çıkarken Türkiye-Avrupa Birliği Derneği TURABDER Başkanı Prof. Gül Günver Turan'a, ISO'ya 16 yıl başkanlık yapan Hüsamettin Kavi'ye, AB Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Özlem Üstün Kavalalı'ya rastladım.

AB camiası "Yeni Nesil Ekonomik Diplomasi" başlığı altında kısaca TTIP denilen ABD ile AB arasında varılmaya çalışılan anlaşmanın tartışılacağı toplantıya gelmişti. TTIP'ye Türkiye nasıl dahil olacak, herkesin merak konusuydu, hele de konuşmacılardan biri Dünya Ticaret Örgütü'ne başkanlık yapmış olan Pascal Lamy olunca...

Pascal Lamy

Avrupa Birliği Bakanı Volkan Bozku iymserliğini bu kez bir yana bıraktı ve "TTIP'ye taraf olmamak, Türkiye'nin sanayi ve üretim devrimini kaçırmaya ile aynı çerçevede düşünülmez" diyerek gerçekçi bir tespit bulundu.

İKİ SEÇENEK VAR

Türkiye'nin önünde iki yöntem var. İki Gümrük Birliği güncellemesinde "AB eğer üçüncü ülkelerle anlaşma imzalarsa, Türkiye de otomatikman imzalamış sayılır" maddesinin koydurulması. Aksi takdirde AB ile ABD arasındaki TTIP'nin bize her yıl zarar eklediği bir duruma ortaya çıkacak. Volkan Bozku bu noktada resti çekiyor: "Bunu kaldıramayız. O noktada Gümrük Birliği'nin ya da TTIP kısmının dondurulması gerekebilir."

Gümrük Birliği güncellemesi TTIP öncesi olmazsa ne yapmalı? Türkiye bu durumda TTIP'ye "Anlaşma, Gümrük Birliği ne üye ülkelere de uygulanır" şeklinde bir madde eklenmesini istiyor. Dünya Ticaret Örgütü eski

Genel Direktörü Pascal Lamy'ye gelince... Onun "ihtiyatlar" yani tedbirlerle ilgili uyarılarını önemsedim. Zira TTIP'nin yüzde 80'lik büyük kısmı bununla ilgili.

Lamy tam da bu noktada "Türkiye'nin ihtiyatları ilgili problemlerine bakmak lazım. Yani en basitinden tavuk ihraç edeceksiniz, tavukla ilgili maddeye, oyuncak ihraç edilecekse oyuncak güvenliği standartlarına uymazsınız gelecek. İhtiyatlar ise ülke kültürüyle yakından ilgili bir konu. Bir yerde sorun olan, diğeri için kültürel olarak değil. 2 yılda katıyeni yetişmez. TTIP'nin ortaya çıkaracağı düzenlemeler, iki kitanın aynı ihtiyat düzeyine ulaşması anlamına gelecek" diye uyardı.

Neyse ki Lamy'e de göre AB-ABD arasındaki bu iş beş yılda bitmez. İki yılda biter diyenler çılgındır. Ayrıca TTIP konusunda Türkiye yalnız değil. İsviçre, Norveç, Kanada, Meksika da aynı soruları soruyor.

Pekin'deki Renmin Üniversitesi'nden Wang Wen ise koskoca bir Çin'in anlaşmalardan dışlanmasının olumsuz karşılığını kaydetti. Wang Wen, "TTIP kapsayıcı değil dışlayıcıdır. Gelişmiş ülkelere yarar, tüm dünyaya değil; böylece iki yeni dünya yaratılarak anlaşma dış ülkeler dışlanıyor" dedi. Haksız mı?

“Gümrük Birliği’nde revizyon yapmalıyız”

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**; dünyada bölgesel serbest ticaret anlaşmalarının giderek arttığını, Türkiye'nin kaybetmemek için bu denklemler içerisinde yer alması gerektiğini söyledi. **ISO**'nun “Yeni Nesil Ekonomik Diplomasi” konferansında konuşan Bahçivan, “AB ve ABD, dünya ekonomisinin yüzde 40'ını,

küresel ticaretin ise üçte birini oluşturuyor. İki bölge arasında Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı ivme kazanıyor. AB'ye tam üye olamadığımız için bu anlaşmanın dışındayız. Dolayısıyla Gümrük Birliği'nde yapılacak revizyonla Türkiye'nin üçüncü ülkelerle ticaretinde mağduriyet yaşamaması için her türlü tedbir alınmalı” diye konuştu.

Türkiye AB Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, Türkiye-AB ilişkilerinde paradigma değişikliği olduğunu söyledi: Birbirimize her zamankinden daha fazla muhtacız

Türkiye Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, Türkiye ile AB ilişkilerinde paradigma değişikliği olduğunu belirtti ve AB ile Türkiye'nin her zamankinden daha fazla birbirine ihtiyacı olduğunu ortaya çıktığını söyledi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından düzenlenen 'Yeni Nesil Ekonomik Diplomasi' konulu konferansa katıldı. Konferansın açılış

konuşmasını yapan Volkan Bozkır, geçmişten bugüne Türkiye'nin AB üyeliği sürecini değerlendirerek yaşanan son gelişmelerle ilgili açıklamalarda bulundu. AB üyeliği sürecinin Türkiye için önemine dikkat çeken Bozkır, sürecin devamının bugün arzu edilen hıza erişiyor olmasına her açıdan önem verdiklerini söyledi.

Türkiye - AB ilişkilerinde paradigma değişikliği

Türkiye-AB ilişkilerinde paradigma değişikliğine vurgu yapan Bozkır, bu değişikliğe neden olan üç unsur olduğunu belirtti. Bunlardan ilkinin AB'nin yaşadığı ekonomik kriz olduğunu kaydeden Volkan Bozkır, "Yıllardan beri AB yaklaşmakta olan bu ekonomik krizin ya farkına varamamıştır ya da farkına vardığı halde doğru algılayıp bununla ilgili önlemleri alamamıştır. Oysaki aynı dönemde Türkiye'ye baktığımızda ekonomisini 3'e katlayan, siyasi ve ekonomik istikrarla çok daha ileriye giden, işsizlik rakamlarını, enflasyonu tek hanede tutabilen bir yapı olduğunu görüyoruz. Bugün AB'nin içine düştüğü ekonomik sıkıntıları Türkiye gibi önemli bir pazar, genç ve çalışkan bir nüfus

olmadan ve Türkiye gibi ülkelere yatırım yapmadan aşma imkânı mevcut değildir. Dolayısıyla paradigmanın değişmesinin birinci unsuru bu olmuştur" diye konuştu.

"İllegal göç" sorunu

Bozkır, paradigma değişikliğinde ikinci önemli unsurun illegal göç olduğunu belirterek AB tarafından bu sorunun Türkiye olmadan üstesinden gelemeyeceğinin algılanmış olmasından kaynaklandığını ifade etti.

Bakan Bozkır, "Bütün ikazlarımıza rağmen yaklaşmakta olan 'tsunami' niteliğindeki illegal göç zamanında fark edilemedi. Bugün bir insanlık dramı yaşanmaktadır. Bütün dünya ülkelerini etkileyebilecek kapasitede ve dünya çapında 2 buçuk milyar Euro'luk ekonominin varlığı nedeniyle dünya çapındaki simsarların, insan kaçakçılarının birden bire aynı noktaya kilitlendiği, insanların düşürme durumunda olmasından yararlanılarak para kazanıldığı çok büyük bir operasyonla karşı karşıyayız. Bu, doğru resme bakarak çözebileceğimiz, olayı iyi tahlil edip kaynaklarına giderek çözümlenebileceğimiz bir sorundur" dedi.